



## **MATKAP VE MATKAP TEZGAHLARI KULLANIMINDA İSG TALİMATI**

*Doküman No*

**İYTEİSG-014**

*Yayın Tarihi*

*Revizyon No*

*Revizyon Tarihi*

### **1. AMAÇ**

Matkap ve Matkap Tezgahları Kullanımında İSG Talimatı, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü yerleşkelerindeki atölyelerde iş sağlığı ve güvenliği kurallarının uygulanması amacıyla hazırlanmıştır.

### **2. KAPSAM**

Bu talimat Üniversiteye ait tüm çalışma bölgeleri, idari ve sosyal tesisleri, şantiyeleri ve buralarda çalışan tüm Üniversite personelini, Üniversite öğrencilerini, Üniversiteye mal ve hizmet üreten yüklenici/taşeron firma personelini ve stajyerleri kapsamaktadır.

### **3. SORUMLULAR**

Bu talimatın uygulanmasında Birim İşveren Vekilinin yönlendirmesiyle idari ve akademik personel sorumlu tutulacaktır.

### **4. UYGULAMA**

1. Her zaman iyi bilenmiş matkap kullanılmalıdır.
2. İşlenecek parçayı hiçbir vakit el ile tutmamalı, her defasında tezgâha tespit etmelidir. Şayet çalışan parça, tespit edilen yerden fırlarsa, eli ile tutmaya çalışmamalı tezgâhı derhal durdurmalıdır.
3. Parçaların delinmesinde matkaplarda mengene kullanılmalı, kullanılmıyorsa özel sabitleştirme aparatları yapılmalıdır. Delinecek parça sabit hale getirilmelidir.
4. Tezgâhın bakım ve onarımı yapıldığı sırada, tezgâh hiçbir surette çalıştırılmamalıdır.
5. Talaşın temizlenmesi için her zaman bir fırça kullanmalı, fakat bu işlem hiçbir zaman basınçlı hava veya elle yapılmamalıdır.
6. Dönen matkabın yanına uzanılmamalıdır.
7. Tezgâhı çalıştırmaya başlamadan önce üzerinde boşta olan bütün parça ve takımlar kaldırılmalı, alet edevatı, tezgâhın tablası veya mengenenin üstünde bırakılmamalıdır.
8. Operatör tezgâhtan ayrılmadan önce tezgâhını durdurmalı, durduğunu görmelidir.
9. Matkapta çalışırken parçanın delinmesi sırasında çapak sıçrayacağını dikkate alarak koruyucu gözlük ve yüz siperi kullanılmalıdır. Eldiven, kolye, bilezik, yüzük, künye kullanılması yasaktır.
10. Sıkma anahtarı veya başka takımlar tezgâhın tablası veya mengene üzerinde bırakılmayacaktır.



**MATKAP VE MATKAP TEZGAHLARI  
KULLANIMINDA İSG TALİMATI**

<i>Doküman No</i>	<b>İYTEİSG-014</b>
<i>Yayın Tarihi</i>	
<i>Revizyon No</i>	
<i>Revizyon Tarihi</i>	

11. Delinmiş bir delik çapı, bu çapa çok yakın çaptaki bir matkap ucu ile genişletilmeyecektir. Aksi takdirde, parçaya ani dalması neticesinde, matkap ucu kırılabilir veya parça matkap ile birlikte dönebilir. Bunun için, delme işleminin başlangıcında uygun çapta matkap uçları kullanılacaktır.

12. Matkabin tezgâha doğru tespit edildiğini kontrol ediniz.

13. Mandren sıkma anahtarı ile sıkınız.

14. Meyilli yüzeyleri kesinlikle delmeyiniz, önce yatay bir düzlem elde edip sonra deliniz.

15. Uygun kesme hızı ve devir sayısı seçiniz.

16. Tezgâh çalışırken devir değiştirmeyiniz.

17. Kilit sistemini kontrol ediniz ve makineyi ona göre çalıştırınız.

18. Kesici matkap ucu delinecek parçanın cinsine ve kalınlığına göre seçiniz.

19. Parça bağlama aparatı ve mengenenin matkap tezgâhının pleytine sabit bağlanıp bağlanmadığını kontrol ediniz.

20. İş elbiselerinin kolları ve ceket uçlarının çitçitleri kapalı olmalı, matkap ile çalışan personel sarkık iş elbiseleri giymemelidir.

21. Dönen matkabı malzemeye basan elin ve destek sağlayan diğer elin sağlam ve sitabil durumda olmasına dikkat ediniz.

22. Matkap tezgâhlarında çalışırken parça düşmelerine karşı burnu çelik uçlu iş ayakkabıları giyiniz.

23. Delme sırasında aşırı ısı meydana geliyorsa soğutucu sıvı veya yağ kullanınız.

24. Tezgâh etrafında sarı renkte çizilmiş olan emniyet çizgisinden özellikle de çalışma esnasında kimsenin bulunmasına ve geçmesine izin vermeyiniz.

25. Tezgâh çalıştırılmadan önce üzerinde altında veya civarında, mengenenin üzerinde bulunan tüm takım, alet ve edevatın ortadan kaldırılmış olduğuna emin olunuz.

26. Hiçbir şekilde matkabin yanına vücudunuzun herhangi bir parçası risk altında olacak şekilde uzanmayınız.



**MATKAP VE MATKAP TEZGAHLARI  
KULLANIMINDA İSG TALİMATI**

*Doküman No*

***İYTEİSG-014***

*Yayın Tarihi*

*Revizyon No*

*Revizyon Tarihi*

Yukarıdaki maddeleri tamamen okudum. İş güvenliği ile ilgili eğitimi aldım, işim ve ilgili hususlarda tatbiki gerekenlerin tatbikini yapacağım, eğer yetkim dışında ise derhal yetkilisine ve işyerine müracaat edeceğim. Bu talimat tutanağını tamamen okuyup anlayarak ve iş güvenliği kaidelerine ve talimatlarına harfiyen riayet edeceğimi bildirerek imza ediyorum.

Tebliğ Eden

Kabul eden

***Hazırlayan***

***Kontrol Eden***

***Onaylayan***